

schapen in de venae gebracht, dan kan dezelfde parasiet het ontstaan van bindweefselnieuwvormingen veroorzaken.

Verder wordt nog een *saccharomyces granulomatosus* beschreven, die bij varkens, na inenting in de longen, aanleiding geeft tot het ontstaan van granulomen.

Fraaie afbeeldingen van de gevormde tumoren en van microscopische doorsneden zijn aan den tekst toegevoegd. DE HAAN.

INGEZONDEN.

VROUWELIJKE ASSISTENTEN IN DE GASTHUIZEN TE AMSTERDAM.

Het doet mij genoegen bij Dr. ALETTA JACOBS een bevestiging mijner beschouwingen te vinden. Immers door haar wensch, om ter wille van de vrouwelijke Wachtkamer-dokter een patiënt met retentio urinae van de Wachtkamer naar de ziekenzaal te verplaatsen, erkent zij zoowel de ongeschiktheid van de vrouw voor het behandelen van bepaalde chirurgische ziekten bij mannen, als de noodzakelijkheid eener reorganisatie van den dienst ter wille van vrouwelijke assistenten. Het spreekt van zelf, dat de dienstregeling niet mag zijn gebaseerd op de behulpzaamheid en de welwillendheid der heeren doctoren tegenover hun dames-collega's, waarop Dr. ALETTA JACOBS zich beroept. „Ieder die met den gasthuisdienst op de hoogte „is, zal weten” dat nachtelijke opneming op de ziekenzaal van een patiënt, die in de Wachtkamer had kunnen worden behandeld, ten gevolge heeft, het wekken van een arts en vaak nog van een verpleegster, van menschen dus, die een drukke dagtaak hebben vervuld en eenig recht hebben, om niet noodeloos in hun nachtrust te worden gestoord.

Is ook de paraphimosis (die ik toch verscheidene malen in de Wachtkamer heb behandeld) betrekkelijk zeldzaam, hetzelfde geldt niet voor de retentio urinae of voor de moeilijk te reponeeren hernia inguinalis, aandoeningen waarbij de patiënten volstrekt niet altijd zoo ziek zijn, dat de daarbij noodige langdurige manipulatiën straffeloos door vrouwenvingers zouden kunnen worden verricht.

Het doet mij genoegen, dat Dr. ALETTA JACOBS, door dit bezwaar te erkennen blijk geeft, niet mede te doen aan de gewraakte „ongelukkige overdrijving”, in de hedendaagsche vrouwen-beweging, die tusschen man en vrouw geen onderscheid aanneemt en het probleem opgelost acht met de formule $a = b$; $b = a$. Ware deze formule juist, dan zou gewis ook „het samenwonen van „een aantal ongehuwde mannelijke en vrouwelijke artsen onder het groote „gasthuisdak” niet gevaarlijk meer zijn, en dit „liefst niet te kwalificeeren „bezwaar” kon vervallen.

Alleen de hysterica, die na het onderzoek door een mannelijken geneeskundige maniaca wordt, ware met deze oplossing niet gebaat; haar manie zou naar ik vrees slechts een andere gestalte aannemen.

Toen Dr. ALETTA JACOBS in de *Telegraaf* van 7 Februari een warm pleidooi hield voor de belangen harer vrouwelijke collega's, was het duidelijk, dat zij daarmede invloed wilde uitoefenen op het besluit van den gemeenteraad, die den volgenden dag de vraag van den Heer VOÛTE in behandeling zou nemen. Zij meende, dat de ongeschiktheid van vrouwen voor den Wachtkamerdienst door niets bewezen was. Thans, nu medische bezwaren genoemd en door haar niet weerlegd zijn, vraag ik mij af: „wat kan toch wel het „doel en de strekking zijn” van haar jongste schrijven?

Het is in de Raadszitting ten duidelijkste gezegd, dat aanneming van de motie-VOÛTE geen praktisch resultaat zou hebben, wijl door Burgemeester en Wethouders en door de Gasthuis-Commissie bij de tegenwoordige regeling vrouwen toch niet zullen worden benoemd.

Zou het nu niet in het belang der vrouwelijke artsen zijn, indien de Raad aan B. en W. om een plan tot reorganisatie van den Gasthuisdienst verzocht, waarbij ook vrouwen assistent zouden kunnen zijn? Voor de radicalen in de vrouwenbeweging is een reorganisatie natuurlijk overbodig; want $b = a$. Maar waarom vindt dit denkbeeld bestrijding bij Dr. ALETTA JACOBS?

Amsterdam, 12 Maart 1899.

H. BURGER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — De gevaren van den kinematograaph. Deze zoo gemakkelijke als leerrijke toestel behoort onder streng toezicht te staan, wegens de groote ontbrandbaarheid, ja zelfs ontplofbaarheid der celluloidmembranen, die er bij gebruikt worden. Kortelings heeft te Hammersmith bij een repetitie een ontploffing plaats gehad, waarschijnlijk veroorzaakt door een gebrek in de elektrische geleiding. Een persoon kreeg daarbij ernstige brandwonden. De County Council van Londen neemt nu maatregelen om het gevaar der kinematographische voorstellingen zooveel mogelijk tegen te gaan. Elders is dit eveneens gewenscht (*Lancet*, 11 Maart).

— **Een leelijke beschuldiging.** De Londensche Kamer van Koophandel heeft een rapport uitgegeven over het misbruik van het geven van geheime provisie, dat in een aantal vakken schijnt te bestaan. Terecht werd dit als een groot kwaad beschouwd, dat zoowel zedenbedervend is, als na-deelig voor den eerlijken man.

Er werd ook beweerd, dat ook medici geheime provisie ontvangen, en wel op grond van mededeelingen van een apotheker, die opgaf, dat apothekers 25—50 pCt. provisie aan doctoren geven, en van een opticien, sedert een halve eeuw in zaken, die hetzelfde beweert van de instrumentmakers tegenover de hospitaal-artsen, ja, dat een uitnemend geleerde in Schotland rijkelijk beloond was voor het aanbevelen van een soort microscoop.

Het rapport drukt den wensch uit, dat, evenals de Britsche vereenigingen